

Bamboe wint aan populariteit. Niet alleen als snijplank en ondergoed maar ook levend in de Nederlandse tuinen. En dat is sinds enkele jaren terug te zien in de jurisprudentie. Want er wordt tussen burens ook steeds vaker geprocedeerd over bamboe. De rechterlijke macht heeft een prachtige website waarop veel vonnissen zijn na te lezen: rechtspraak.nl. Het zoekwoord bamboe doet dan al enkele bijzondere uitspraken naar boven komen. Maar ook in mijn eigen bomen en burenspraktijk heb ik al een aantal zaken voorbij zien komen waarbij bamboe een rol speelt.

Wat vindt de rechter van bamboe op de erfgrans?

Is het een boom? is het een heester? is het een heg? Nee, het is bamboe!

TEKST **Jilles van Zinderen**—Advocaat bij HAUT Legal, Bomenrecht.nl

FOTO **Peter Bennink**

Bij naast elkaar gelegen percelen is bamboe nogal eens oorzaak van geschillen. Dat komt aan de ene kant omdat bamboe eigenschappen kan hebben die overlast kunnen geven. Zo groeien sommige soorten hard en hoog. Veel overlast komt door het woekeren van sommige soorten. Zonder voldoende voorzogs-

maatregelen groeit bamboe zomaar voorbij de erfgrans de tuin van de burens in. En als het daar eenmaal zit, is het niet eenvoudig weg te krijgen, met alle moeite en kosten van dien. Tegelijkertijd komen deze ruzies ook vaker bij de rechter omdat bamboe als plant binnen het burensrecht een aparte eend in de bijt is.

Sommige bamboesoorten worden meters hoog en kunnen overhangen of zon wegnemen uit buurtuinen. Ook breiden veel bamboesoorten zich uit met scherpe en taaie worteluitlopers die maar moeilijk te weren zijn.

'Bij bamboe blijken de normen strenger te zijn dan bij andere planten'

Overhangen

De regels over het burenrrecht staan in het Burgerlijk Wetboek (BW). Bij het ontwerpen van een tuin en het aanplanten van bamboe moet rekening worden gehouden met de hinder die deze op kan leveren, of de bamboe niet te dicht bij de erfgrans komt te staan en dat er geen beplanting gaat overhangen of wortels gaan doorschieten naar naburige percelen.

Het komt er in grote lijnen op neer dat beplanting geen onrechtmatige hinder mag veroorzaken bij buurpercelen. Daarnaast moeten bomen op meer dan 2 m van de erfgrans staan. Heesters en heggen moeten op meer dan 50 cm staan. En beplanting mag eigenlijk bovengronds noch ondergronds voorbij de erfgrans groeien. Hierop zijn allerlei uitzonderingen denkbaar, maar voor nu houden we het even bij deze grote lijnen. In de relevante wetsartikelen zijn begrippen opgenomen zoals boom, heester en heg maar niet omschreven wat deze begrippen nou exact inhouden. Bamboe zorgt dan voor reële vragen. Is bamboe een boom, een heester, een heg, geen van alle of zijn meerdere opties mogelijk? En is hinder van bamboe hetzelfde als hinder van vergelijkbare beplanting die al langer wordt aangeplant in Nederlandse tuinen? En wat zijn daardoor aandachtspunten bij het intekenen of aanplanten van bamboe?

Onrechtmatige hinder

Als het gaat om onrechtmatige hinder door bamboe wees de rechtbank Gelderland in 2021 een vonnis. Het ging om 7 m hoge bamboe vlak bij de erfgrans. De tuineigenaar had behoefte aan privacy. Maar de bamboe nam wel veel zonlicht weg uit de buurtuin. De rechter oordeelde dat bamboe een atypische exoot is. Bamboe is niet ortsüblich (ter plaatse gebruikelijk, red.) en groeit heel snel. Door de bamboe werd aanmerkelijke hinder veroorzaakt die je in een gewone woonwijk niet hoeft te verwachten. Deze bamboe mocht daarom van de rechter niet hoger zijn dan 3,65 m. Exoten leveren volgens deze rechter eerder onrechtmatige hinder op dan niet-exoten. Over de vervolgvraag welke planten te kwalificeren zijn als exoten

die niet ortsüblich zijn, heeft deze rechter zich niet uitgelaten. Die discussie zal misschien nog eens in een andere procedure gaan spelen. Ik kijk daar nu al naar uit.

Het artikel over de plantafstand is bedoeld om hinder te voorkomen. Hoe hoger de plant, hoe verder deze van de erfgrans af moet staan. Voor Bomen gaat het om 2 m. Heesters en heggen moeten op meer dan 50 cm staan. Het komt er (weer in grote lijnen) op neer dat wanneer een plant hoog kan worden, hij snel beschouwd wordt als boom. De rechtbank Gelderland omschreef een boom in 2020 als 'Een meerjarig houtig gewas dat eenstammig aan de aarde ontspruit en pas op enige hoogte vertakt en naar zijn aard uit kan groeien tot in de boomlaag'. Rododendrons en coniferen die niet hoger worden dan 2,5-3,5 m zijn geen bomen maar heesters, aldus diezelfde rechtbank in 2021.

Dendrologen versus rechters

Iedereen met verstand van planten zal zeggen dat bamboe een grassoort is en dus geen boom of heester. Maar dat zou betekenen dat bamboe tot aan de erfgrans geplant kan worden, ongeacht de hoogte of breedte. En dan zie je rechters worstelen met de dendrologische uitleg van de gebruikte begrippen, de eigenschappen van bamboe en de bedoeling van de wetgever.

- **Wel een heester** – Het gerechtshof in Den Haag oordeelde in 2019 dat bamboe een heester is, maar dat kwam omdat partijen daarover niet van mening verschilden.
- **Geen boom, geen heester maar wel een heg** – In een niet-gepubliceerde uitspraak van de Rechtbank Noord-Holland van 18 december 2019 oordeelde de kantonrechter dat bamboe geen heester of boom is maar een grassoort. Wel kwalificeerde deze rechter bamboe als een heg omdat deze met veel halmen over vijf strekkende meters langs de erfgrans stond. De 'heg' van bamboe moest daarom op meer dan 50 cm van de erfgrans staan.
- **Wel een heester en soms een heg** – Het gerechtshof 's-Hertogenbosch oordeelde

in 2021 dat bamboe wél een heester is maar ook een heg kan zijn. Een heester heeft immers bovengrondse stengels (met daaraan bladeren), een houtachtig karakter, is permanent aanwezig, groeit steeds verder en kan vele meters hoog worden. Bamboestengels onderscheiden zich juridisch gezien in niets van de stammen van (andere) heesters en heggen, aldus dit hof. In dit arrest werd ook overwogen vanaf waar je moet gaan meten. Bij bomen meet je de afstand namelijk vanaf het hart van de voet. Maar bamboe heeft niet echt één voet in die zin. Het hof in Den Bosch was daarover duidelijk: bamboe-planten leveren alleen dan geen probleem op als zij zich op grondniveau steeds volledig op meer dan 50 cm van de erfgrans bevinden.

■ **Wel een heg, misschien een heester?** – In het hoger beroep van het vonnis van de kantonrechter uit 2019 oordeelde het gerechtshof Amsterdam op 17 april 2022 heel pragmatisch. Het was niet relevant of de bamboe in die zaak als heester kwalificeerde omdat het hof, net als de kantonrechter vond dat hier sprake was van een heg. Daarom moest de bamboe op meer dan 50 cm van de erfgrans staan. Helaas is dit arrest ook niet gepubliceerd.

Meestal is bamboe een heester

Bamboe is dus in de meeste gevallen een heester. Het kan soms een heg zijn. Maar als je kijkt naar de omschrijving van een boom van de rechtbank Gelderland van 2021 (meerjarig, houtachtig, eenstammig, tot in de boomlaag), dan kun je je voorstellen dat hele hoge bamboe ook kan kwalificeren als boom. Het is daarom verstandig om bij aanplant van bamboe sowieso 50 cm afstand aan te houden en bij hele hoge soorten 2 m. Dan is de kans ook kleiner dat de halmen over de erfgrans gaan hangen. Neem dan ook voorzorgsmaatregelen om doorschieten van de wortels te voorkomen. Anders is de afstand in orde maar kan de buurman nog een zaak maken van overhang of doorschietende wortels en kom je als eigenaar misschien toch nog bij de rechter terecht. En bij bamboe blijken de normen strenger te zijn dan bij andere planten. <